

Samlad dokumentation kring nådeansökningar för Johannes Svensson Färm

Johannes överklagade själv en gång och bifogade då också ett intyg från fängelseprästen i Växjö.

Sedan överklagade hans hustru och då fanns med ett intyg från grannar om att han några år tidigare blivit slagen i huvudet. Detta fanns inte med som förmildrande omständighet i rättegången.

Så här avslutar hon sin nådeansökan:

Nådigt finna, att det grymmaste straff hvar till min man blivit fälld icke endast drabba honom utan ock skulle föra vanära öfver mig och mina barn, dessa späda, olyckliga varelser, som nu, knäböjande kring sin djupt bedrövade Moder med mot Himmelen sträckta händer, bedja Gud och en Nådig Konung om deras brottsliga, men dock för dem dyrbara, faders lif!

Detta hjälpte inte utan Kungen – Carl IV Johan - avslog nådeansökningarna.

Det är intressant att se hur man titulerade överheten på den tiden. I avslaget kan man se kung Carl IV Johans egenhändiga namnteckning. Inte speciellt driven. Jämför den med Johannes handstil, som finns i hans nådeansökan. Han var både läs- och skrivkunnig.

Eftersom mordet skedde en helgdag var det extra allvarligt och det innebar extra straff. Utdrag ur lagboken finns med.

Stormäktige Aller Nådigste Konung!

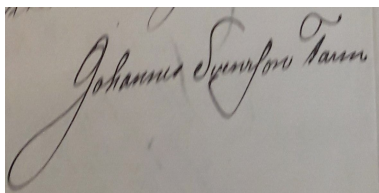
**Föredragningar
1843 den 10 april
-”- -”- 15 Maj**

Genom Eder Kongl. Majts. och Rikets Höglof? Götha Hofrätts Utslag den 24 sista November, är jag för Mord och därmed förenat Rån, dömd att genom halshuggning mista lifvet; äfven detta Beslut är det jag i djupaste underdånighet vågar söka Nådig lindring. Utslaget hvarför jag nu i underdånighet vågar söka är så vitt jag förstår grundadt på Lag, jag vill därför icke medelst obevista fakta söka förringa dess innehåll. Jag vill med ??? och i djupaste underdånighet fästa Edert Kongl. Majts. Uppmärksamhet därpå, att i alla Brottsmål, vare sig af gröfvsta eller mindre beskaffenhet ligger alltid det till grund för åklagarna ??? omdöme, att ju svårare Underrättens Dom kan fällas, ju bättre. Ett slikt förhållande har inträffat med mig, man har gjort mig så brottslig, som varit möjligt, och hvad gör väl detta enär jag inte kan bevisa motsatsen. - Jag är därför nöjd med hvad Dom den Egentliga Domstolen fält och vill endast fly till nåden, för att därigenom vinna min afsigt.

Stormäktige Aller Nådigste Konung!

Öfverse till någon del med mina grofva fel och låt sedan Nåd gå före rätt, gif mig medelst förlängt Lif tillfälle att besinna mina dårskaper, låt den Man som givit mig Lifvet återge det. Wårde¹ derföre Aller Nådigste Konung, mig af Gunst och Nåd få behålla Lifvet.

Wexiö Kronohäkte den Januari 1843

A photograph of a handwritten signature in cursive script, which reads "Johannes Svensson Ferm". The signature is written in dark ink on a light-colored, slightly textured paper.

Intyg från prästen på häktet i Växjö 1843

Häktade och till döden dömd Sjö-Artilleristen Johannes
Svensson Ferm från Traheryds Annexförsamling, som
sedan d. 7 Juli 1842 varit förvarad i härvarande krono-
häkte, äger en någorlunda försvarlig Christendoms kunskap
och synes allt mera förstå och behjerta dess Gudomliga sanningar,
har under sin fängelsetid gerna och tråget läst Herrans ord
och deraf funnit sig uppmuntrad och tröstad i sin olyckliga
belägenhet, utmärkt sig för ett stilla, beskedligt och ordent-
ligt uppförande, hvarför han tillvunnit sig såväl öfriga
Fångarnes aktning, som andra människors medömkan
och deltagande, betygas Wexjö d. 9 Juli 1843

N. Holmer
Fång-Predikant

Häktade och till döden dömd Sjö-Artilleristen Johannes
Svensson Ferm från Traheryds Annexförsamling, som
sedan d. 7 juli 1842 varit förvarad i härvarande krono-
häkte, äger en någorlunda försvarlig Christendoms kunskap
och synes allt mera förstå och behjerta dess Gudomliga sanningar,
har under sin fängelsetid gerna och tråget läst Herrans ord
och deraf funnit sig uppmuntrad och tröstad i sin olyckliga
belägenhet, utmärkt sig för ett stilla, beskedligt och ordent-
ligt uppförande, hvarför han tillvunnit sig såväl öfriga
Fångarnes aktning, som andra människors medömkan
och deltagande, betygas Wexjö d. 9 Juli 1843

N Holmer
Fång-Predikant

No 171/1

Johannes Ferns hustru

Inkom den 10 Augusti 1843

Stormäktigaste, Allernådigaste Konung!

Föredragningsdatum
1843 den 21 Augusti
-”- den 14 September
-”- den 13 November

Sedan Eders Kongl. Majts, medelst Utslag den 15 sistlidna Maj, i Nåder dömt häktade förre sjöartilleristen Johannes Svensson Färm, att, för begånget dråp och rån, Lif sitt medelst halshuggning mista, så har Färms hustru Johanna Göransdotter hit ingifvit den underdåniga böneskrift, hvilken med åtföljande bevis, jag till Eders Kongl. Majts Nådiga beprövande får underdånigt öfverlämna tillika med det yttrande, som blifvit Provincial Läkaren Unneberg affordradt², i anledning af den i skriften gjorda uppgiften att Färm skall för några år tillbaka, i följd av en erhållen hufvudskada, varit rubbad till sina sinnen och deraf ännu stundom lida.

Med djupaste Vördnad, Trohet och Nit framhärdar

*Stormäktigaste, Allernådigaste Konung!
Eders Kongl. Majts*

Intyg om huvudskada

Att Johannes Svensson Färm har som make och fader samt som medlem i Samhället förtt en ganska ordentlig och anständig wandel tills för 5 Åhr sedan då han blef tillfogad ett slag i hufvudet – då han allt sedan af oss under lidande så som närmarekänd – ansetts så som sinnesrörd, som till Bevis meddelas

*Göran Pettersson Petter Svensson
Nils Larsson Johannes Jonsson
Göran Svensson alla i Klint
Sven Pettersson Gustaf Jonsson i Kylhult
Sven Jonasson i Grönö
Från grannar och sockenbor*

Att ofvannämnda män äro trovärdiga personer och hederliga ledamöter af Traherys församling, warder på begäran intygat

*Sv. Jon. Rooth
Comminister*

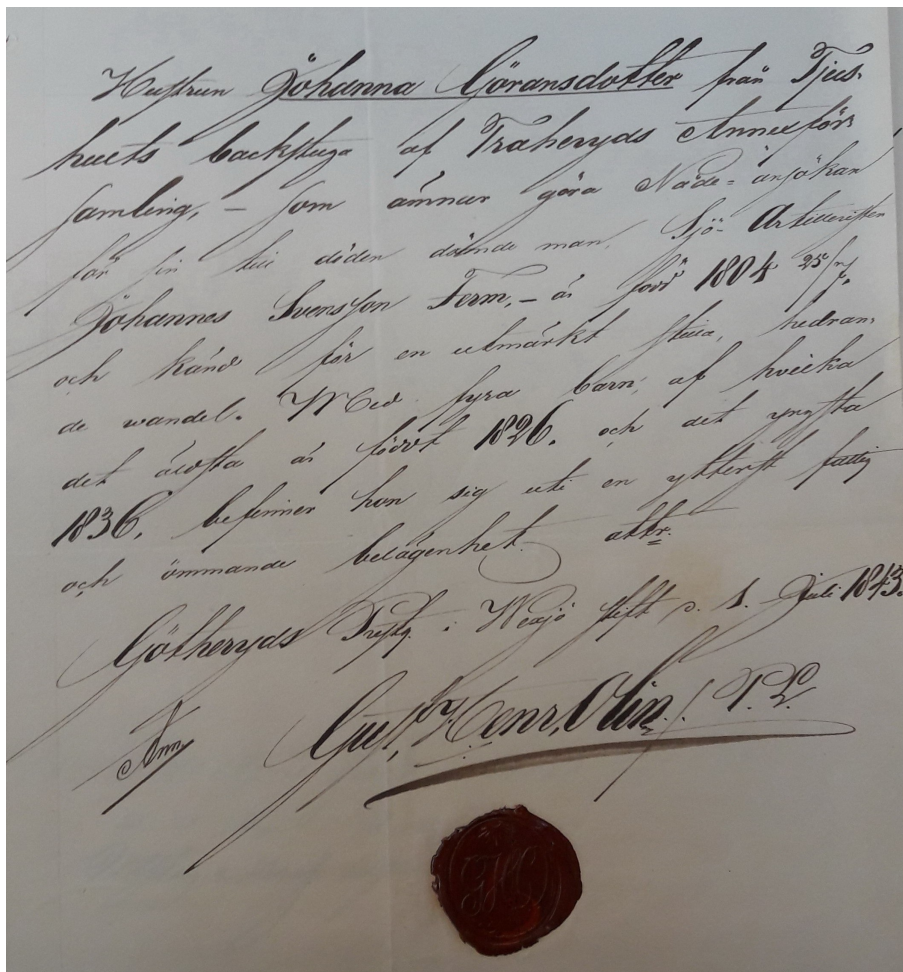
För ungefärligen 5 år sedan Blef Petter Andersson³ i Ingershult af förnämnd Johannes Ferm tilltalad och dömd till Botna⁴ för att han öfverfallit Ferm (några otydbara ord avslutar intyget)

*Skafta den 6 juli 1843
A G Hultstein
v. Kronobefallningsman*

3 Petter Andersson med fam bodde då grannar med Johannes Svensson och hans familj

4 böter

Prästbetyg för Johanna Göransdotter

Hustrun Johanna Göransdotter från Tjushults backstuga af Traheryds Annexförsamling, - som ämnar göra en Nåde-ansökan för sin till döden dömda man Sjö Artilleristen Johannes Svensson Ferm – är född 1804 25/7 och känd för en utmärkt stilla, hedrande wandel. Med fyra barn af hvilka det äldsta är födt 1826 och det yngsta 1836, befinner hon sig uti en ytterst fattig och ömmande belägenhet.

Götheyrds Prest i Wexjö stift juli 1843

tillfogad hufvudskada varit till sina sinnen rubbad, inkommet underdånigt utlåtande till Kongl Majt. Stockholms Slott i september 1843.

På nådig befallning
J A Quensel

Föredragningsdatum
1843 den 21 Augusti
-”- den 14 September
-”- den 13 November

Ankom den 2 October 1843

En af den svåraste smärta nedtryckt maka som vågar i djupaste underdånighet nalkas Eders Kongl. Thron med underdånig bön om Nåd för dess Kongl. Majts Nådiga utslag af den 15de sistlidna Maj till döden dömda Man Johannes Svensson Ferm.

*Jag vet att det brott min Man begått, enligt en af menniskor stiftad lag, är belagdt med dödsstraff, men den Högste Ofverdomaren säger dock, att han inte vill syndares död utan att den må **????** omvändas och bättra sig.*

Inför Eder Kongl. Majt, hans mildhet och nåd, så allmänt och så rättvist prisat, vågar jag underdånigast bönfalla att detta Religionens bud må få gälla framför Lagen.

*Min olyckliga Mans brott hvarken kan eller vill jag försöka be **????** men flera omständigheter kunna **????** givas, som föranleda till en mildrande åsigt, hvilket af **????** jag underdånigt bönfaller att få fästa Eders Kongl. Majts Nådiga uppmärksamhet på det förhållande, som **????** nedan af den attest, hvilken lika underdånigt här **????** hvilken, uthändigad?? af våra närmaste grannar, som bäst känna förhållandet, visar att min olycklige man, efter en för fem år sedan honom tillfogad hufvudskada, varit rubbad till sina sinnen, en omständighet hvarpå han icke förstått att under ransakningen fästa Domstolens uppmärksamhet, och då härjämte tagen i Nådigt Öfvervägande det inflytande en felaktig och vårdslös uppfostran har på hvarje människas handlingars sätt, samt den ögonblickliga öfverilning, som så lätt hos den till sina sinnen rubbade kunnat märka begränsat att, ehuru med rättfångat godo, stilla hustru och barns hunger, så torde det brott, som Lagen belägger med döden, då alla omständigheter sammanläggas, **????** böra föranleda till en förbättring medförande bestraffning, och får jag härvid underdånigt nämn, att Ransakningen om det i bifogade attest omnämnda mot min olycklige Man föröfvade grofva våld, förevarit vid Sunnerbo Härads Rätt, hvars Ransaknings Protokoll jag dock icke kunnat mig förskaffa. Om min egen wandel får jag i djupaste underdånighet vidfoga behörigt Prestbevis.*

*Eders Kongl. Majt., som så Nådigt behjertar alla sina undersåtars lidande **????** Nådigt finna, att det grymmaste straff hvartill min man blivit fälld icke endast drabba honom utan ock skulle föra vanära öfver mig och mina barn, dessa späda, olyckliga varelser, som nu, knäböjande kring sin djupt bedrövade Moder med mot Himmelen sträckta händer, bedja Gud och en Nådig Konung om deras brottsliga, men dock för dem dyrbara, faders lif!*

*Med djupaste Underdånig vördnad, trohet och nit framhårdar
Stormaäktigaste, Allernådigaste Konung!
Eders Kongl. Majts.*

CARL JOHAN
med Guds Nåde Sveriges
Norriges Göthes och Wendes
Konung

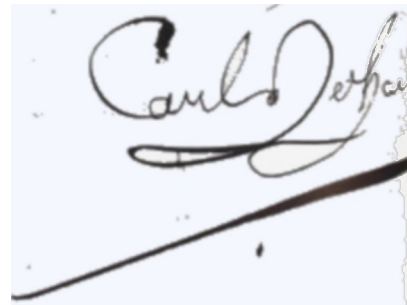
*Wår ynnest och Nådiga Benägenhet
med Gud Allsmäktig, Tromän⁵ och Tje-
nare, President, vice President och Ridda-
re av Wår Nordstjerne Orden så ock
samtliga Ledamöter uti Wår och Rikets
Götha Hof Rätt! Till Wår Nådiga
pröfning hafven I i underdånighet hem-
ställt Edert, den 24 November sistlidne år gifne
Utslag, angående Sjöartilleristen Johannes Svensson
Ferm, hvilken såsom ansedd lagligen försvunnen
att, Christi himmelfärdsdag samma år, hafva
uppsåtligen, meddelst slag af en vigtsats och be-
gagnande af knif, så illa skadat ynglingen
Jonas Svensson från Röckla, att han deraf
ovillkorligen ljutit döden, samt derefter från
honom tillgripit hans medhafde penningar, Å
under åberopande af 3 Cap. 6§, 12 Cap. 1§ och 20
Cap. 9§ IllgärningsBalken, jemte Förordnin-
gen d. 10 Juni 1841 dömt ~~Ferm~~, för sålunda
å Sabbat föröfvadt dråp och rån, att varda*

1843 den 12 Juni

*halshuggen; hvarjemte I stadgat, att ersätt-
ningar af Fermes tillgångar skulle utgå ej*

5 Troman var en person på hög förtroendepost

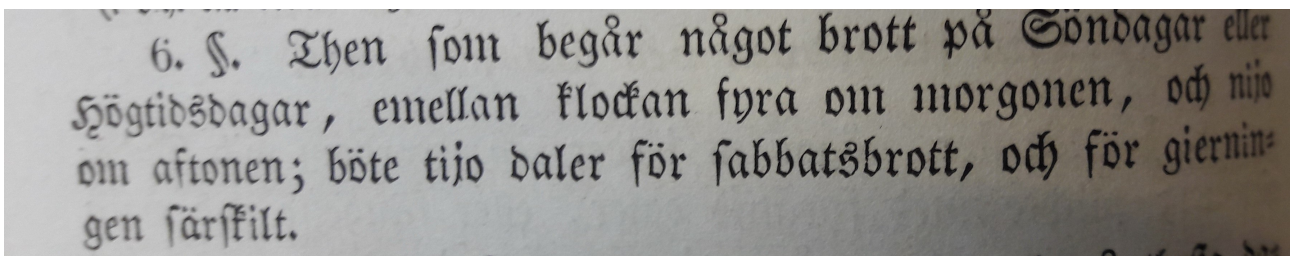
*mindre för Läkare besigtningen än till Måls-
eganden och vittnen; och hafva WI, vid under-
dånig föredragning af detta mål, der Ferm jäm-
väl sökt, att af Nåd varda från dödsstraff
förskonad, funnit Edert Utslag vara på
Lag grundadt, samt anledning icke förekom-
ma att Ferm någon Nåd bevilja; Hvilket
Eder i Nåder meddelas. Befallande
WI Eder Gud Allsmächtig nådeligen.
Stockholms Slott den 15 Maj 1843*

A close-up photograph of a handwritten signature in cursive script, which reads "Carl XIV Johan". The ink is dark and the background is light-colored paper.

Carl XIV Johan
(egenhändig namnteckning)

*L Hermann Gyllenhaal
Justitia Stats Minister*

Om brott på sön-och helgdagar

A scanned image of a Swedish law text, likely from a legal code. The text is in a traditional serif font and describes penalties for crimes committed on Sundays and holidays. The text is partially obscured by a dark horizontal bar at the bottom.

*6. §. Den som begår något brott på Söndagar eller
högtidsdagar, emellan klockan fyra om morgonen, och nio
om aftonen; böte tijo daler för sabbatsbrott, och för giernin-
gen särskilt.*